

D E C I Z I E

07 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de Calășnicov Mihail,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii cu Capital Străin „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni împotriva lui Calășnicov Mihail, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Petcus-Com” cu privire la executarea dreptului de gaj și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2015, prin care cererea de apel depusă de către Calășnicov Mihail a fost restituită,

constată:

La 17 decembrie 2014 ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Calășnicov Mihail, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Petcus-Com” cu privire la executarea dreptului de gaj și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că în baza contractului de împrumut nr.4011-2012-PET din 31 ianuarie 2012, modificat prin Acordul adițional nr. 1 din 28 februarie 2012, a acordat SRL „Petcus-Com” un împrumut în mărime de 85 000 euro.

Conform prevederilor cap. I din contractul de împrumut, împrumutătorul s-a obligat să pună la dispoziția împrumutatului suma de 85 000 euro, iar împrumutatul se obligă să restituie împrumutul și să achite dobânda și alte plăți aferente.

Astfel, la data de 01 februarie 2012 a transferat în contul SRL „Petcus-Com” prima tranșă în mărimea echivalentului în lei moldovenești a sumei de 68 000 euro, iar la data de 01 martie 2012 a transferat în contul SRL „Petcus-Com” a doua tranșă în mărimea echivalentului în lei moldovenești a sumei de 17 000 euro.

Susține că executarea corespunzătoare a obligațiilor SRL „Petcus-Com”, aferente contractului de împrumut a fost garantată cu gajul bunului mobil și anume: autoturismul de model „Mazda 3”, anul fabricării 2007, nr. de înmatriculare C PS 352, ce aparține cu drept de proprietate privată lui Calășnicov Mihail conform contractului de gaj nr. 006-12/SAR din 31 ianuarie 2012.

Menționează că pe parcursul termenului de acțiune a contractului SRL „Petcus-Com” au fost încălcate repetat condițiile contractului de împrumut, ce se referă la termenul achitării plăților lunare, din care motiv a expediat în adresa debitorului și

debitorului gajist notificarea nr.575 din 25 iulie 2013 prin care a atenționat că în cazul neachitării datoriei, intenționează să exercite dreptul de gaj.

Însă, în termenul stabilit în notificări datoriile nu au fost achitate, ceea ce a servit drept bază pentru înregistrarea Preavizului de exercitare a dreptului de gaj asupra bunului gajat în modul corespunzător în Registrul gajului bunurilor mobile, copia căruia a fost expediat în adresa pîrîtului prin scrisoarea nr.2306 din 21 noiembrie 2014, prin care a solicitat achitarea integrală a datoriilor sau transmiterea benevolă în posesia sa a bunului gajat.

Consideră reclamantul că a respectat procedura prealabilă de executare a dreptului de gaj, prevăzută de legislația în vigoare, însă, atît în termenul stabilit, cît și pînă în prezent datoriile nu au fost achitate, iar bunul gajat nu a fost transmis benevol în posesia reclamantului.

Mai menționează că, la situația din data de 16 decembrie 2014, suma totală a datoriilor SRL „Petcus-Com” constituie suma de 44 275,22 euro, inclusiv: împrumutul de 43 061,79 euro, dobînda calculată și neachitată de 930,46 euro și penalitățile calculate conform contractului de împrumut de 282,97 euro.

Astfel, consideră reclamantul că deoarece în termenul indicat în preaviz bunul gajat nu a fost transmis în posesia ÎCS „Total Leasing & Finance” SA benevol, în temeiul art.490 alin.(1), (2) și (4) Cod civil, art. art. 69 alin. (1), (2), 71 alin.(1) din Legea cu privire la gaj, și art.33 alin. (1) din Legea cu privire la ipotecă, acesta urmează a fi transmis silit, în baza unei hotărîri judecătorești.

Solicită transmiterea silită din posesia lui Calașnicov Mihail în posesia ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a bunului gajat - autoturismului de model „Mazda 3”, anul fabricării 2007, nr. de înmatriculare C PS 352, motor Z6486190, caroserie JMZBK14Z571539704 pentru comercializare în scopul achitării datoriilor aferente contractului de împrumut, și încasarea sumei de 271 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 februarie 2015 acțiunea a fost admisă, fiind transmis silit de la Calașnicov Mihail în posesia ÎCS „Total Leasing&Finance” SA autoturismul de model „Mazda 3” anul fabricării 2007, nr. de înmatriculare C PS 352, motor Z6486190, caroserie JMZBK14Z571539704 pentru comercializare în scopul achitării datoriilor aferente contractului de împrumut, și încasat de la Calașnicov Mihail în beneficiul ÎCS „Total Leasing&Finance” SA cheltuielile legate de plata taxei de stat în mărime de 271 lei.

La 11 martie 2015, Calașnicov Mihail a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii primei instanțe solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Calașnicov Mihail, s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea acestora, și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 302,25 lei și stabilit pentru aceasta un termen pînă la data de 03 iunie 2015. Totodată, a fost comunicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a neajunsurilor menționate cererea de apel v-a fi restituită și s-a explicat părților că chestiunea privind primirea cererii de apel v-a fi soluționată în ședința de judecată din 04 iunie 2015 ora 10:00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2015, a fost restituită cererea de apel depusă de către Calășnicov Mihail.

La 16 iulie 2015, Calășnicov Mihail a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea pricinii în instanța de apel pentru examinarea apelului în fond.

În motivarea recursului a invocat că copia încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel a recepționat-o la data de 25 iunie 2015 și în interiorul termenului stabilit de instanță a achitat taxa de stat pentru depunerea cererii de apel, fapt ce se confirmă prin ordinul de încasare a numerarului prezentat în instanță da apel.

Însă, dat fiind faptul că contrar prevederilor art. 236 alin. (8) CPC, hotărârea integrală a primei instanțe nu a fost expediată în adresa sa, din motive obiective, a fost în imposibilitate de a prezenta cererea de apel motivată în interiorul termenului stabilit de instanță.

Susține că despre faptul că nu a primit copia hotărârii motivate a primei instanțe a adus la cunoștință instanței de apel prin cererea ce se conține în materialele cauzei, prin care a solicitat expedierea hotărârii redactate a primei instanțe și amânarea ședinței instanței de apel, cererea care însă a fost respinsă fără temeii.

Astfel, consideră că în calitate de apelant în termenul stabilit de instanță a îndeplinit cerințele instanței de apel din încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel și a informat instanța de apel despre executarea indicațiilor încheierii din 07 mai 2015, iar acest fapt denotă netemeinicia încheierii instanței de apel din 04 iunie 2015 prin care a fost restituită cererea de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților, inclusiv recurentului Calășnicov Mihail la data de 04 iunie 2015, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire anexată la materialele cauzei (f.d. 7), însă date care ar confirma și recepționare acesteia la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 16 iulie 2015 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum denotă actele cauzei, la 11 martie 2015, Calășnicov Mihail a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 februarie 2015, însă fără a indica motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, și fără a

prezenta dovada de plată a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, care direct indică că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Calășnicov Mihail, fiindu-i acordat apelantului un termen pînă la data de 03 iunie 2015 pentru depunerea cererii de apel motivată și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 203,25 lei și explicat că dacă în termenul stabilit nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel v-a fi restituită fără examinare. Totodată, a fost explicat părților că chestiunea privind primirea cererii de apel v-a fi soluționată în ședința de judecată din data de 04 iunie 2015 ora 10:00 (f.d. 60-62).

Aici, Colegiul consideră necesar de remarcat că încheierea instanței de apel din 07 mai 2015, prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost recepționată de Calășnicov Mihail la data de 25 mai 2015, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. CN 07 din 21 mai 2015 (f.d. 65).

Cu toate acestea, pînă la data de 03 iunie 2015, Calășnicov Mihail nu a prezentat instanței de apel dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată și doar la data de 04 iunie 2015 ora 09:30, apelantul a depus o cerere în instanța de apel, solicitînd să fie anexat la cererea de apel ordinul de încasare a numerarului nr. 106556306 din 02 iunie 2015, prin care se confirmă achitarea taxei de stat în mărime de 203,25 lei pentru depunerea cereri de apel (f.d. 67-68).

Prin urmare se constată că în interiorul termenului stabilit de instanță, apelantul Calășnicov Mihail nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel și nu a prezentat instanței cererea de apel motivată, respectiv, prin încheierea din 04 iunie 2015, Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) CPC, justificat a restituit cererea de apel depusă de către Calășnicov Mihail (f.d. 73-76).

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține că conform art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Iar, potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Instanța de recurs reține că în interpretarea corectă a prevederilor legale enunțate se evidențiază că apelantului i se acordă un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

Or, în conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege sau stabilit de instanța judecătorească (judecător).

De altfel, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procesuale și sunt în drept de a-și exercita toate drepturile lor procedurale acordate de legislația procedurală civilă.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic afirmațiile recurentului precum că nu a primit copia hotărârii redactate a primei instanțe și nu a avut posibilitate de a prezenta cererea de apel motivată, întrucât Calășnicov Mihail, fiind conștient că a depus încă la 11 martie 2015, doar cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de acesta.

Or, însuși Calășnicov Mihail în cererea de apel nemotivată indică la faptul că în partea ce ține de motivarea cererii de apel se va expune la momentul primirii hotărârii motivate, iar conform scrisorii de însoțire ce se conține la materialele cauzei copia hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 februarie 2015, a fost expediată în adresa lui Calășnicov Mihail la data de 16 martie 2015 (f.d. 56).

Totodată sunt neîntemeiate și argumentele recurentului cu referire la faptul că instanța de apel nejustificat a restituit cererea de apel, cu atât mai mult că prin cererea din 04 iunie 2015 a solicitat instanței de apel amânarea ședinței instanței de apel stabilită pentru data de 04 iunie 2014 și expedierea copiei hotărârii redactate a primei instanțe.

Aceasta deoarece la data depunerii cererii de amânare, cererea de apel depusă de Calășnicov Mihail se afla în faza de primire, iar amânarea examinării pricinii poate avea loc doar după punerea pe rol a apelului, or, neprimind hotărârea motivată a primei instanțe și fiind în imposibilitate de a prezenta cererea de apel motivată Calășnicov Mihail nu au fost lipsiți de posibilitatea de a solicita instanței de apel acordarea unui termen suplimentar pentru îndeplinirea indicațiilor instanței de apel din încheierea din 07 mai 2015.

Sau, conform art. 115 CPC, la cererea participanților la proces, instanța judecătorească (judecătorul) poate prelungi termenul de procedură.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Calășnicov Mihail.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii cu Capital Străin „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni împotriva lui Calășnicov Mihail, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Petcus-Com” cu privire la executarea dreptului de gaj și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva